

personlige Møde, og at man kunde stole paa, at naar det først blev Brug at møde ved Sagsførere ved Forligsmæglingen, vilde det ikke blive gjort gjældende under Processen, vilde nu kan gøres gjældende, at Parten har overtraadt sin Forpligtelse til personligt Møde. Jeg maa sige, at dette Argument har for mig ingen Betydning, fordi det er min bekjendte Overbevisning, som min mangeaarige Erfaring har gjort bestandig mere og mere levende hos mig, at den Forpligtelse til personligt Møde, i det Mindste saaledes som den for Eiden er udviklet hos os, er en ren Uting, at den er saa langt fra at være et Middel til at fremme Retten eller tilveiebringe et godt Forlig, at den tværtimod væsentlig er et Middel til Chikaneri og til at paaføre Modparten uforskyldte Ondt og tilvende sig selv uforskyldte Fordele. Saaledes som Forholdene have udviklet sig og nu ere, stole Folk i Reglen paa, at naar de faae en ordentlig gentil Sagsfører over for sig, vil denne Indsigelse ikke blive gjort gjældende. Vi maa jo nemlig erindre, at det er saaledes paa dette Punkt, at der ikke paaligger Domstolene nogen Forpligtelse til paa Embeds Begne at undersøge, om Parten ved Forligsmæglingen har været forhindret fra at give personligt Møde, men at det først er, naar Modparten fremsætter en Benægtelse af, at han har haft en saadan Hindring, at der bliver Spørgsmaal om dette. Nu har den Opinion udviklet sig i det Mindste her blandt Sagsførerne, at der er noget ugentligt ved at fremsætte en saadan Indsigelse. Det er Noget, jeg ofte har erfaret. Jeg har selv hørt engang, da den var fremsat mod en Mand, som var Medlem af dette Thing, og som ikke havde givet personligt Møde ved Forligsmæglingen, at det blev misbilliget af andre Sagsførere, som sagde, at det fandt de dog var Noget, som denne Sagsfører passende kunde have undladt og overladt til den og den, hvormed de nævnte Sagsførere, som stode i mindre Ansæelse blandt deres Kolleger. Jeg har aldrig eller i alt Fald meget sjældent set denne Opfordring til at godtgjøre personligt Møde fremskomme som begrundet paa, at Partens Udeblivelse eller rettere det, at han var mødt ved en Anden, havde hindret Forlig; men jeg har derimod mangfoldige Gange set denne Opfordring blive brugt til at chikanere Modparten og paaføre ham Processens Omkostninger i Sager, hvor den, der fremsatte Indsigelsen, var i høi Grad kvalificeret til selv at betale dem. Det vil meget ofte være Tilfældet, at den, hvis Sag er temerær, og som derfor ikke har kunnet faae den bedste Sagsfører, netop er den, fra hvis Side der bliver fremsat en saadan Indsigelse eller Opfordring til at godtgjøre personligt Møde. Det er jo naturligt, at Forholdene have udviklet sig saaledes blandt Sagsførere, der procedere gentlemanlike, at man ikke fremsætter saadan Indsigelse; thi den Gene, man paalægger Parten ved det personlige Møde, er

virkelig overordentlig stor, saameget større, jo dygtigere en Mand er og jo mere Værdi, hans Tid har for ham. Man skal maasse enten reise flere Mil for personligt at indstille sig til en saadan Forligsmægling, eller han skal, hvis det er her i Byen, vente i adskillige Timer under uregelmæssigt og meget hyggelige Forhold. Dobbelt penibelt er en saadan Forpligtelse for Kvindesjønnet; for det er det i Virkeligheden en stor Ubehagelighed, at en saadan Forpligtelse gøres gjældende. Man siger vel, at det gaar jo nok, at Domstolene ikke ere saa nøieregnende med at godkjende de Forsald, som Parterne paaberaabe sig, og at det Hele derfor ikke har saa meget at sige; men om der end er visse Retter, hvor der i saa Henseende gjør sig saadanne Synsmaader gjældende, saa er det dog ganske vist, at, hvis man vil overholde Lovgivningens Bestemmelser saaledes, som de ere paa dette Punkt — og det er dog det, man bør —, saa vil en saadan humanere Opfattelse være aldeles udelukket, idet de Ord, gennem hvilke Plakaten af 30te Oktober 1798 udtrykker Regelen, ere i høieste Grad strenge. Jeg tror derfor, at hele denne Forpligtelse til personligt Møde burde bortfalde; men i ethvert Fald tror jeg, at den Maade, hvorpaa den er ordnet, ikke er heldig; den maa, tror jeg, afgjort forkastes. Langt mere konsekvent vilde det være, om det var saaledes som flere ærede Talere, ialtfald det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgfreds (Th. Nielsen), syntes at ville kræve, og som det ogsaa igjennem Forslag i det andet Thing, der af andre Grunde ikke kunne antages, blev fravet, at man nemlig, ligesom det vist har været Tilfældet i Eiden mellem 1795 og 1798, lod det være en absolut Forpligtelse for Parterne at møde personligt, saa at Dommeren paa Embeds Begne skulde paase, at Mødet ogsaa havde fundet Sted. Det vilde ialtfald være konsekvent; men det fremgaar af hvad jeg har sagt, at jeg dog ingenlunde vilde anse det for anbefaleligt; paa ingen Maade. Skulde man ville beholde Forpligtelsen til personligt Møde, hvad jeg som sagt paa ingen Maade kan tilraade, saa forekommer det mig, at det ialtfald maatte ordnes paa en noget anden Maade, nemlig enten saaledes, at der vel i Umindelighed eksisterede en saadan Forpligtelse, men at det var overladt til Forligskommissionen, naar den i det enkelte Tilfælde fandt, at Partens Fraværelse kunde afgive en Hindring for et godt Forlig, og at hans Tilstedeværelse vilde kunne fremme det, da at kunne forordre, idet Sagen blev udsat, at han skulde komme tilstede. Det var den ene Udvei. Den anden Udvei var den, at Forpligtelsen til personligt Møde ialtfald blev betinget af, at Klageren i sin Klage udtrykkelig iforveien erklærede, at han vilde forordre Modpartens personlige Møde, mod at han tillige selv paatog sig Forpligtelsen til at møde personligt. Denne sidste Udvei vilde der ikke kunne være noget Væsentligt at indvende imod. Klageren vilde alt-